

2022Z07089

Vragen van het lid **Sylvana Simons** (BIJ1) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het nieuwsbericht dat de politie in 2021 meer geweld heeft gebruikt* (ingezonden 11 april 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Politie gebruikte meer geweld in 2021, wijt toename aan vele demonstraties»?¹

Vraag 2

Hoe kijkt u naar het feit dat de politie meer geweld heeft ingezet? Ziet u deze stijging als een onvermogen bij de politie om de-escalierend op te treden? Of heeft u een andere verklaring? Zo ja, welke? Waarop baseert u dat?

Vraag 3

Bent u bereid om onafhankelijk onderzoek te laten doen naar in hoeverre gebrekkige de-escalatie een rol heeft gespeeld in de stijging van de inzet van geweld vanuit de politie? Zo ja, wanneer kunt u de Kamer hierover informeren? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Hoe kijkt u naar het feit dat de politie opvallend vaak naar de wapenstok greep en vaker gebruik maakt van hevige middelen als traangas en waterkanonnen jegens demonstranten? Hoe verhouden deze gegevens zich volgens u tot het demonstratierecht?

Vraag 5

Bent u het eens met de constatering dat het gebruik van deze middelen een enorme fysieke en psychologische impact heeft op slachtoffers, en de inzet hiervan te allen tijde tot een absoluut minimum moet worden beperkt? Zo ja, in hoeverre kunt u garanderen dat dit het geval was? Bent u bereid hier een onafhankelijk onderzoek naar te laten doen? Wat is uw plan voor het meer centraal stellen van de-escalatie als hoofddoel in de praktijk?

¹ nu.nl, 7 april 2022, «Politie gebruikte meer geweld in 2021, wijt toename aan vele demonstraties», <https://www.nu.nl/binnenland/6193745/politie-gebruikte-meer-geweld-in-2021-wijt-toename-aan-vele-demonstraties.html>.

Vraag 6

Hoe kijkt u naar de claim van de politie dat de toename van de inzet van geweld vanuit de politie te wijten valt aan een groter aantal demonstraties en manifestaties? Hoe kijkt u naar de parallel dat meer demonstraties zouden leiden tot meer politiegeweld? Acht u het een normale gang van zaken dat meer demonstraties vanzelfsprekend een logische verklaring zou zijn voor de inzet van meer geweld?

Vraag 7

Hoe plaatst u de bewering dat het toenemen van geweld te wijten valt aan demonstraties, en het feit dat dit als logische optelsom wordt benoemd, in het kader van het demonstratierecht als topprioriteit? Kunt u garanderen dat het recht op demonstratie te allen tijde is gewaarborgd? Bent u bereid dit onafhankelijk te laten toetsen?

Vraag 8

Wat wordt er concreet gedaan qua evaluatie op dit feit? Bent u het eens dat de houding vanuit de politie, namelijk dat de toename van de inzet van geweld vanuit de politie komt omdat er nu eenmaal meer demonstraties waren, te makkelijk is?

Vraag 9

Deelt u de zorg dat het recht op demonstratie (mede door het op deze manier normaliseren van deze gang van zaken) onder druk staat, zoals bijvoorbeeld het geval was bij de woonopstand in Rotterdam of de demonstratie van Kick Out Zwarte Piet (KOZP) in Volendam, en de negatieve rol die de politie hierbij heeft gespeeld door respectievelijk gewelddadig ingrijpen, en het niet bieden van bescherming?^{2, 3}

Vraag 10

Bent u bereid om met activistische bewegingen en demonstratie-organisatoren die dergelijke gebreken vanuit de politie hebben ervaren en voelen dat hun demonstratierecht niet is gehonoreerd in gesprek te gaan en te evalueren waar zij misstanden concluderen, en deze concreet mee te nemen in structurele verbeteringen?

Vraag 11

Wordt het feit dat de inzet van geweld vanuit de politie al vanaf het moment dat deze breed wordt geregistreerd jaarlijks structureel met 10 tot 15% stijgt meegenomen in een evaluatie? Wordt er gekeken naar redenen van dit patroon, waaronder expliciet de verantwoordelijkheid vanuit de politie zelf?⁴

Vraag 12

Hoe kijkt u persoonlijk naar dit patroon? Bent u van plan dit breed te laten onderzoeken? Zo ja, op welke termijn en via welke middelen? Zo nee, waarom niet?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Nispen (SP), ingezonden 8 april 2022 (vraagnummer 2022Z06994).

² Nos, 18 oktober 2022, «Verontwaardiging over politieoptreden tijdens woonprotest Rotterdam», <https://nos.nl/artikel/2402198-verontwaardiging-over-politieoptreden-tijdens-woonprotest-rotterdam>.

³ nu.nl, 11 april 2022, «Demonstranten Kick Out Zwarte Piet bekogeld met oliebollen in Volendam», <https://www.nu.nl/290402/video/demonstranten-kick-out-zwarte-piet-bekogeld-met-oliebollen-in-volendam.html>.

⁴ politie.nl, 7 april 2022, «Gewelddcijfers 2021: meer incidenten waar politie geweld moest gebruiken», <https://www.politie.nl/nieuws/2022/april/7/00-gewelddcijfers-2021-meer-incidenten-waar-politie-geweld-moest-gebruiken.html>.